

Učna tema: TEŽAVE NOVIH DEMOKRACIJ

Datum: Ponedeljek, 16. 11. 2020

- Cilji :**
- Učenec na primerih pojasni razlike med demokratičnimi, diktatorskimi in totalitarnimi oblikami vladavine,
  - učenec pojasni, zakaj se je v nekaterih državah uveljavila demokratična, diktatorska

Navodila:

1. V zvezek napišeš naslov: *Težave novih demokracij*.
2. Prebereš besedilo v SDZ 1. del (str. 38 do 41 *Težave novih demokracij*).
3. Prepiši odgovori za značilnosti demokracije pri 5. nalogi na str. 41 SDZja (glej zapis *Značilnosti demokracije*).
4. V SDZ 1. del reši 7. nalogo na str. 42.
5. Prepiši učno snov v zvezek (glej zapis: *Težave novih demokracij*)

ZAPIS UČNE SNOVI

Značilnosti demokracije

5. naloga str. 41:

ZNAČILNOSTI FAŠIZMA	ZNAČILNOSTI DEMOKRACIJE
<i>Poudarjal je večvrednost lastne rase.</i>	Pripadniki različnih narodnosti so med seboj enakovredni.
<i>Spodbujal je kult osebnosti oziroma čaščenje voditelja.</i>	Ni čaščenja voditelja – voditelj je izbran na volitvah in ga ljudstvo lahko odstavi.
<i>Država je imela nad javnim in zasebnim življenjem državljanov neomejeno oblast.</i>	Država nima oblasti nad zasebnim življenjem državljanov.
<i>Nasilno je obračunal s političnimi nasprotniki.</i>	Politični nasprotniki lahko javno izražajo svoje nestrinjanje z vladajočimi.
<i>Ukinjene so bile vse demokratične politične institucije in spoštovanje človekovih pravic.</i>	Demokratične politične institucije delujejo, človekove pravice se spoštujejo.
<i>Razvijali so moderne metode množičnega obveščanja in propagande.</i>	Zagotovljena je svoboda izražanja v javnem življenju.

Težave novih demokracij

Ob koncu prve svetovne vojne:

- velika cesarstva so razpadla (Rusko, Avstro-Ogrsko in Osmansko cesarstvo),
- novonastale države uvedejo parlamentarno obliko vladanja,
- v mnogih državah uvedena republika,
- velike finančne težave povzročajo politično nestabilnost,
- nove demokratične vlade so šibke in se pogosto menjujejo.

Zaradi političnih in gospodarskih težav v srednji in vzhodni Evropi na oblast pridejo avtorski sistemi. Uvedli so diktature in odpravili demokratične ureditve.

V Italiji in Nemčiji vlada izvaja nadzor z nasiljem, vzbujanjem strahu in propagando, to je fašizem, totalitarni politični sistem.

Prvi veliki spopad med fasističnimi in demokratičnimi silami v Evropi se je zgodil v Španiji med državljansko vojno 1936 – 1939.